

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(CLUJ), Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
207. szám
Szeptember 11.

Kedd

A kék Duna

völgyének kölcsönös békéjéről és gazdasági megegyezéséről fuvolázott lágyszavú keringő-zenét a francia külügyminisztérium kitűnő szólistája: Barthou, a genfi Népszövetség élénken látogatott hatgversenytermében. A lágy keringő szolamát a kiváló külpolitikai zongoraművész: Benes, csehszlovák külügyminiszter kísértte, aki vel együtt Barthou meghatározó melódiákat varázsolt elő a közép-európai helyzetéről és arról a tökéletes egyetértésről, amely Ausztria függetlensége, valamint a Duna-völgyének gazdasági megszervezése kérdésében egybehangzó kétoldali szerződések után jönne létre az érdekelt államok, azaz Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia között. A szívhezszóló duett egyik megkapó dallama volt az az egységes hang is, amely Oroszországnak a Népszövetségbe való felvételéről szólt.

Ezalatt a békehangverseny egy másik előkelő pódiumán, Párisban a közép-európai békekoncert egyik nagytehetségű, diplomáciai ujjgyakorlatokkal és rutinos előadókészséggel dolgozó művésze, Titulescu külügyminiszter hasonló hurókat pengetett a francia politika zenekritikusai előtt, akiknek kíváncsi füleibe valóságos ábrándokat, komoly változatokat varázsolt elő kipróbált, régi diplomáciai stradiváriusán... Előadta a nagyszerű Titulescu, hogy Franciaország és Románia egységes álláspontja szerint tulajdonképpen csak egy égető probléma van Közép-európában, amelyről az összes többi probléma függ: a világbéke fentartása. A népek életét fenyegető háborús hangzavar elhárítására szilárd akaratunkat kell a béke szolgálatába állítanunk s ezt jól megalapozott programmal kell erősen alátámasztanunk. Ez a program jelenleg egészen világos és az az óriási előnye, hogy a három legfontosabb európai nagyhatalom: Anglia, Franciaország és Olaszország teljes támogatására számíthat. Eszerint a szilárd program szerint teljes a megegyezés a Kelet-paktumra és arra nézve, hogy Oroszországot felvegyék a Népszövetségbe, valamint arra nézve is, mennyire fontos és szükséges a közép-európai béke érdekében Ausztria függetlensége.

Mint az európai békehangversenyek idei szezonjának szívvel-lélekkel lelkesedő, de annak programjait könnyel és vérrel áztatott belépődját fizető hallgatói feszült figyelemmel várjuk, vajon sikerül-e az új diplomata Orpheusoknak a háborúveszedelmeket szító fenevadakat édes-bus melódiájukkal megszelídíteni.

Kolerajárvány tört ki a mamaiai tüzérezredben

(KONSTANCA.) A Rador jelentése.) A jasi-i tüzérezred egyik Mamaiban állomásozó elhárító osztágának 36 katonája koleraárvány tünetek között megbetegedett. A beteg katonákat kórházba szállították, ahol tüzetesebb vizsgálat alá vették őket. Az újabb vizsgálat igazolta az első megállapítást s a legszorgosabb kezelést alá vették. Minden orvosi fáradozás ellenére, tegnap reggelre hat katonát borzalmas kínok között ki-szenvedett, kettő pedig a halállal vívódik.

A katonai hatóságok nyomban jelentést tettek az esetről a hadügyminisztérium egészségügyi osztályának,

ahonnan dr. Vicol tábornok-orvos, a hadsereg egészségügyi felügyelője, szállott ki a vizsgálat megejtésére. Dr. Vicol utasítására Bukarestbe küldték a megbetegedett vért és ürülékét.

A tengerparti fürdőhelyen óriási pánik tört ki a fürdőzők között a gyanús megbetegedések hírére. A vendégek nagyszámban hagyják el a fürdőket. A szomszédos Carmen Sylva fürdőről a helyszínére érkezett dr. Gane egészségügyi felügyelő, aki kijelentette az újságíróknak, hogy aggodalomra nincs ok, mert az egészségügyi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a veszedelem megelőzésére.

A repülőgépelhárító osztág tisztjei elmondották, hogy a tábor közelében napokig szekeres zugkorcsmárosok tanyáztak, akik elkoholt mérték ki a lakosságnak. Valószínűnek tartják, hogy a katonák is ittak ebből az alkoholból s ez okozhatta a fertőzést. Más vélemények szerint nincs kizárva, hogy bűnös kezek megmérgezték a forrásokat, amelyekből a katonák ittak. A forrásokat azonnal őrizet alá vették s vizüket kémiai vizsgálatnak vetik alá.

A katonai hatóságok nagy apparátussal nyomoznak annak megállapítására, hogy mi okozhatta a veszedelmes járvány kitörését a katonaság körében.

Az olasz-osztrák titkos egyezséget leplezte le Göring hivatalos lapja

Mussolini éles beszéde a kampóskeresztes barbárok ellen

(BERLIN.) Az Essen Nacional Zeitung, amely Göring hivatalos lapja, óriási feltűnést keltő híradást közöl azokról a tárgyalásokról, amelyet néhány hónap előtt Mussolini és néhai Dollfuss osztrák kancellár között folytattak és amelyek során a két kormányfő között megegyezés is jött létre. A megegyezés pontjai a következők:

1. Olaszország fentartja magának a katonai beavatkozás jogát Ausztria területén, abban az esetben, ha Bajorországból az osztrák légionáriusok tömegesen benyomulnának az osztrákénémet határon keresztül.

2. Dollfuss elismeri Olaszország beavatkozásának jogát abban az esetben, ha a közrendet Ausztriában hitlerista részről komoly veszély fenyegeti.

Csak a német kormány hidegvérének volt köszönhető, hogy az olaszok nem tudták „beavatkozási” terveiket megvalósítani és csapatikkal benyomulni osztrák területre.

Mussolini Starhemberg herceget akarta mindenképpen Ausztria kan-

cellárjává kinevezni és Miklós elnöknek a legnagyobb ellenállást kellett kifejtetnie, hogy ez a kombináció elessék.

Mussolini jelenleg azon fáradozik, hogy Miklós elnök helyébe ültesse Starhemberg herceget, hogy rajta keresztül gyakorolhasson állandó nyomást Ausztriára.

Göring közlései óriási feltűnést keltettek és most kíváncsian várják, hogy mit fog azokra válaszolni a megvádolt Mussolini.

MUSSOLINI ÉLES SZAVAI A HITLERIZMUS ELLEN

(RÓMA.) Még Göring közleményének megjelenése előtt, de nyilvánvalóan a kampóskeresztes hitlerizmusnak adott éles válaszul lehet közölni Mussolininek azt a feltűnő beszédét, amelyet 300 ezer ember jelenlétében mondott a Bari-i árumintavásár megnyitása alkalmával. Itt Mussolini a mintavásár megrendezésében a kitartó akarás és szervezés szellemét dicsérte és Itália háromezer

éves történelmét, amely a politikai, szociális és jogi szervező képesség számtalan bizonyítékát adta.

— A Földközi-tenger partja nagy filozófiai és vallási rendszerek, s a költészet bölcsője volt — mondotta — s így keletkezett az a birodalom, amely eltörülhetetlen nyomokat hagyott minden civilizált nép történelmében.

Ezután következtek a hitlerizmusra vonatkozó éles kitételek:

— Harminc évszázad történelme alapján fölényes sajnálkozással figyelhetjük az Alpokon túl keletkező bizonyos elméleteket; azoknál a répekű, akiknek az ősei abban az időben, amikor Rómának césárja és Augustusa volt, még az írást sem ismerték, hogy létezésük emléké megörökíthették volna.

Mussolini e szavaiból olyan következtetéseket vonhat le, hogy az olasz kormányfő most véglegesen szakított a hitlerizmussal.

Hihetetlenül aláhanyatlott a romániai gazdasági élet helyzete

Három milliárd veszteséget szenvedtek egy év alatt a belföldi kereskedelmi és ipari vállalatok

(KOLOZSVAR.) Az utóbbi időben sok cikk jelent meg arról a szaklapokban, hogy mennyire leromlott a gazdasági élet helyzete. Hivatalos körökben ezzel szemben szeretik olyan beállításban szerepeltetni ezt a kérdést, hogy a közgazdasági helyzetről festett képek túlságosan sötét és pesszimistikus színezetűek, holott a valóság sokkal vigasztalóbb.

Most azonban egy hivatalos adatok alapján összeállított statisztika meglehetősen szomorú adatokkal cáfol rá arra az optimizmusra, amely egyes szakminisztériumokban a közgazdasági élet helyzete felől újabban indokolatlanul lábra kapott.

A GAZDASÁGI LEROMLÁS ISKOLAPÉLDÁI

Íme néhány beszédes adat:

1931-ben 2620 nagyobb kereskedelmi és iparvállalat, illetve jelentősebb pénzintézet volt az országban. Ezek száma 1932 végén 2589-re esett alá.

Ez a számbeli csökkenés nem volna jelentős, de sokkal nagyobb sulyal esik a lábra, hogy a meglévő részvénytársaságok közül 420 (köztük 172 iparvállalat, 153 bank, 89 kereskedelmi vállalat, 2 biztosító-intézet és 4 más természetű részvénytársaság) sorsa fordult még kedvezőtlenre.

Ezek sorából ugyanis 55 (mintegy 1150 millió alaptőkével) likvidálásra készül, 29-nél a likvidálás már folyamatban is van, 146 nem tette közzé a mérlegét, mert annyira rossz, 183 lezállította az alaptőkéjét, 2 fuzionált, 2 csődbe ment, 2 bírósági végrehajtás alatt áll, 1 pedig kényszer-egyezséget kért.

E vállalatoknál 1929-ben 4 milliárd 931 millió 732 ezer 619 lej volt a nyereség és 1 milliárd 809 millió 15 ezer 757 lej a veszteség, 1932-ben azonban a helyzetük már így alakult: nyereség 1 milliárd 583 millió 778 ezer 286, a veszteség pedig 4 milliárd 795 millió 524 ezer 330 lej, vagyis újabb hárommilliárd veszteség érte általuk a belföldi gazdasági életet.

Százalékban kifejezve amíg 1931-ben még 3-30 százalék volt a renta-

bilitásuk, addig a jövedelmezőségük 1932-ben teljesen eltűnt.

A BANKOK HELYZETE

Igen kedvezőtlenül alakult ebben az időben a belföldi bankok helyzete is. Amíg

1931-ben 1037 pénzintézet működött az országban 11.800 millió alaptőkével, 1932 végén azonban a számuk lecsökkent 953-re, az alaptőkéjük pedig lecsökkent 10 milliárdra.

A legtöbb bank a regátban működik, számszerint 468, Erdélyben 294, Bánságban 123, Besszarábiában 36, Bukovinában 32. Beleértve mindenütt a mezőgazdasági jellegű hitelszövetkezeteket is.

Érdekes, hogy egyedül a regáti 11-felvételében 129 ilyen pénzintézet van.

A betétek összege 31 milliárdról 14-re esett alá egy év alatt, a bankok nyeresége pedig 2 milliárdról (1929) három év alatt 1932-ig 187 millióra apadt, veszteségük viszont 155 millióról 657 millió leje emelkedett.

AZ IPARI ÉS KERESKEDELMI VÁLLALATOK

Az iparvállalatok számában lényegesebb változás nem történt, csak: alaptőkéjüket 2 milliárddal csökkentették,

Magyarország változtatni akar eddigi deviza politikáján

(BUDAPEST.) Imrédy Béla magyar pénzügyminiszter hétfőn Genf-be utazott, hogy

a Népszövetség pénzügyi bizottságának tárgyalására tájékoztassa az illetékes genfi köröket Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetéről.

A magyar pénzügyminiszter genfi utjával kapcsolatban a külföldi sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy

Magyarország változtatni kíván devizapolitikáján és ezért felmondja az összes kliringszerződéseket.

A Magyar Távirati munkatársa illetékes helyen felhatalmazást kapott annak közlésére, hogy azok a hírek, melyek arról szólnak, hogy Imrédy Béla Genf-be felmondja a kliringszerződéseket, nem felelnek meg a valóságnak.

Hatszáz vagon gyümölcsöt rendelt Lengyelország Romániából

(BUKAREST.) Garoflid volt földművelésügyi miniszter érdekes kijelentéseket tett egy bukaresti lap munkatársa előtt a romániai gabonakivitetről, valamint a gyümölcskivitel lehetőségéről.

A volt miniszter elsősorban is azt állapítja meg, hogy a mezőgazdák meglehetnek elégedve azokkal az árakkal, amelyeket az utóbbi időben kaptak gabonájukért.

Nagyon helyesnek találja a kormány ama intézkedését is, hogy tíz százalékos kiviteli jutalmat ajánlott fel a tengeri és az árpa számára. Garoflid szerint

a kormánynak a kivitelt támo-

gató politikája a legjobb gazdasági politika,

sőt az egyetlen jó politika. Románia az utóbbi években a behozatalt megszorító intézkedéseket tett főképpen és ezzel

meghívította a kivitelt is.

Az olyan ország nem vihet ki ugyanis, amelynek megakadályozzák behozatalt. Ez a megállapítás különösen a jelenlegi viszonyok között helyes, amikor is az a helyzet, hogy a román árut a világpiac túltermelése következtében könnyen helyettesíthetik más országokból származó árukkal.

A tengeri kiviteléről Garoflid a következőket mondotta:

— Azt hiszem, hogy megfelelő mennyiségű ótengerivel rendelkezünk, amellyel a tél idején a kivitelnek elegendő tehetünk. Az új termésből lesz annyi tengerink, ha nem is túlságosan sok, hogy

tavasszal a kivitel céljaira szolgálhat.

A többi gabonaneműből nem rendelkezünk olyan mennyiségekkel, hogy jelentős kivitelre gondolhatnánk.

Ezzel szemben Garoflid szerint

rendkívül kielégítőek a kilátások az idei gyümölcs- és szőlőkivitelre.

Manolescu-Strunga államtitkár külföldi utjáról való beszámolója alapján minden reménye meglehet az országnak, hogy

a termelés jórésztet külföldön értékesíteni tudja.

Garoflid szerint a lengyel kereskedők egy csoportja máris tett ajánlatot Romániának, amely szerint Besszarábiából és Bukovinából 600 vasuti kocsiállók mennyiséget vesznek át.

Továbbra is működik a Kolozsvárról Temesvárra helyezett szépművészeti akadémia

(TEMESVÁR.) Annakidején hírt adtunk arról, hogy a közoktatásügyi miniszter rendeletére az idén feloszlatták a nem rég Kolozsvárról Temesvárra helyezett szépművészeti akadémiát. Az Anghelescu közoktatásügyi miniszternél történt közbelépések következtében a miniszter elrendelte, hogy a szépművészeti akadémiát ez évben is meg kell nyitni s ennek fenntartási költségeit a „Comitetul Scolar” fogja fedezni. Anghelescu megígérte, hogy intézkedni fog a kulturális intézmény további fennállásáról és a közoktatásügyi minisztérium költségvetésébe való felvételéről.

RÁDIÓ

KEDD, szeptember 11.

Bukarest. 13. Hanglemezek. 14.40. Hanglemezek 18. Szórakoztató zene. 19.20. Szimfonikus hangverseny. 20.20. Beethoven Szimfónia.

Budapest. 7.45. Torna, utána hanglemezek. 10.45. Hírek. 11. „Az otthon madarai.” Felolvasás. 11.40. „Dávtos ablak és ajtófüggönyök”. Felolvasás. 13.05. Szalonzenekar. 13.30. Hírek. 14.30. Katona zenekar. 15.40. Hírek. 17. Aszszonyok tanácsadója. „Arányi Mária előadása.” 18. „Erdély költője.” (Tompai László). Felolvasás. 18.30. Cigányzene. 19.30. „Világháború a tuberkulózis ellen.” Előadás. 20. Dalkör. 20.50. Vigjáték előadások a Studióból. 22.35. Hírek. 22.55. Kamarazene. 24. Hanglemezek.

Kassa. 13.30. Katonazene. 14.30. Magyar hírek. Lemezek.

Pozsony. 13.10. Lemezek. 19.15. Magyar műsor.

Berlin. 7.20. Könnyű zene. 14.15. Régi mesterek lemezei. 17. Rádió zenekar. 22.40. Szimfónia. 23.50. Kabaré zenével és lemezekkel.

Bécs. 12.30. Néptáncok lemezek. 14. Rádiózenekar. 17.15. Zongorahangverseny. 17.40. Hegedű hangverseny. 20.45. Szimfonikus zenekar. 24. Népzene és schrammelzene.

Varsó. 13.10. Jazz. 16.45. Szórakoztató zene. 18. Szimfonikus zenekar. 19.15. Vonósnyegyes. 23.15. Táncczene.

Autóbusz-járat Cluj—Bucuresti

Mociu, Târgu-Mureş, Braşov, Ploesti-en keresztül. — Indul Kolozsvárról hétfőn és csütörtökön reggel 6 órakor. Indul Bucuresti-ből vissza szerdán és szombaton délután 3 órakor.

Menetjegy . . . Lei 400

Menettérti jegy . . . 700

Információk és jegyek Kolozsváron az autóbusz állomásnál. Telefon 155 szerezhető be.

Nem kell politikamentes közigazgatás a liberálisoknak és a szociáldemokratáknak

(KOLOZSVÁR.) A Háztulajdonosok Szövetségének választmánya tegnap ülést tartott, amelyen Botos János főtitkár beszámolt a politikamentes városi blokk létrehozása érdekében megindított mozgalom állásáról. A főtitkár beszámolóból kiderült, hogy a kitűzött terminusra csaknem minden gazdasági és politikai érdekeltség, amelyeket közreműködésre felkértek, elküldte választát.

Egyedül a liberális párt maradt adós

a válasszal, ami azt jelenti, hogy a kormány párt nem vall politikamentes elveket a közigazgatás irányításában.

A beküldött válaszok mindegyike elvben, vagy fentartás nélkül a mozgalom mellett van, csupán a szociáldemokrata párt helyezkedett válaszában elutasító állásponton.

A választmány örömmel vette tudomásul a megindított akció sikerét és úgy határozott, hogy a további tárgyalások lefolytatására egy három

tagu bizottságot jelöl ki. A három tagu bizottságban dr. Pop Vasile, László Béla és dr. Blaga Aurel kapott helyett.

Ennek a bizottságnak az lesz a feladata, hogy a mozgalomhoz csatlakozott pártokkal közvetlen tárgyalásokat folytasson a megalakítandó blokk kérdésében.

A választmány ezután köszönetet szavazott a vezetőségnek az elért eredményért.

penzációs boltot kötötték. Elliotné rámutatott arra, hogy a fegyvergyárak egyáltalán nem konkurrenciát egymásnak, hanem kartellszerűen zsákmányolják ki az ugynevezett háborús lelkesedést.

(WASHINGTON.) A szenátus már korábban bizottságot küldött ki a magánfegyvergyárak működésének felülvizsgálása céljából. A bizottság több magánfegyvergyár igazgatóját kihallgatta. Igen érdekes volt Harris Korse, az Electric Board Company villamosművek igazgatójának vallomása, aki elmondta, hogy Zacharov a legnagyobb mértékben érdekeltséget vállalt az amerikai magánfegyvergyárakban. A Vickers—Armstrong-művek kartellbe léptek tizen-négy amerikai magánfegyvergyárral és ilyenformán

akármelyik fegyvergyár szállít a haszonban mindannyian részesednek.

Harris Korse levelet mutatott, melyet Basil Zacharov írt neki s melyben az angol fegyverkirály Clemenceau, a tigris fiáról, George Clemenceauról igen érdekes dolgokat ír. Így például Zacharov közli Harris Korseval, hogy

George Clemenceau az európai fegyverpolitika egyik támasza és közreműködésére bármikor a legnagyobb mértékben számítani lehet.

Korse ugyanakkor elmondta, hogy George Clemenceau 1920 és 1924 között

több amerikai magánfegyvergyárat képviselt Európában

s édesapja összeköttetéseit felhasználva, elősegítette az akkori — és a fegyverszállításnak igen kedvező — feszült hangulat erősödését.

Clark szenátor a bizottság munkájáról beszámolva közölte, adatokkal tudja bizonyítani, hogy

az egész Grand Chaco-konfliktust az angol és amerikai fegyvergyárak idézték elő.

Perut és Chilét az amerikai és angol fegyvergyárak megbízottai árasztották el és Peruban elhitették a perui kormánnyal, hogy Chile fegyverkezik, Chilében viszont izgalmat keltettek azzal a híreszteléssel, hogy Peru állig fel van fegyverkezve. Amikor a konfliktus valóban kitört, Anglia és Amerika közösen szállítottak fegyvereket úgy Perunak, mint Chilenek, majd pedig a haszon megszoztokodtak.

Halálos tragédia egy motorbicikli-versenyen

(LONDON.) A motorbicikliverseny nagy díjért való küzdelemben Man szigetén, Williamson, a világhírű motorkerékpáros halálos szerencsétlenség áldozata lett.

Williamson gépével árokba fordult és szörnyethalt.

A hét elején megkezdődött motorbicikli versenynek ő már a második halálos áldozata.

A legszörnyűbb kartell a fegyvergyárak szövetsége, amely milliók véréből szedi a profitot

(LONDON.) A Nemzetközi Feminista Mozgalmak Szövetsége tegnapi befejező értekezletén Hymans volt belga miniszterelnök felesége nagy beszédet mondott, melyben ki-jelentette, hogy

a jövő háborúja általános pusztulást jelent. A jövő háborújában védelmi lehetőségek nincsenek, tehát háborút csak az akar, aki Európa pusztulását kívánja.

— Ezt mindenki éppen olyan jól

tudja, mint én — mondotta Hymans né —, mégis vannak, úgy Franciaországban, mint Belgiumban ostoba emberek, akik nem akarnak orruk-nál tovább látni.

Elliotné, angol delegátus rendkívül érdekes adatokat közölt a fegyverkezésről. Elmondotta, hogy a cseh Skoda-művek titkos érdekeltséget vállaltak az angol cukoriparban és Angliával való-ságos fegyver-cukorrépa kom-

Iskolás gyermekeinknek

szükségleteit legolcsóbban és legjobban nálunk szerezhethi be!

Reklám mutatvány áraink:

1 m. intézeti pepita	17 lejtől	1 drb. fiu sporting	68 lej
1 m. intézeti kelme (dupla széles)	36 lejtől	1. drb. sporting nyak-kendővel	119 lej
1 m. gyapju egyen-ruhakelme	75 lejtől	I.-a fehér ing (2 gallér)	168 lej
1 m. piké barchet	29 lejtől	I.-a hálódng	168 lej
1 m. pyjama flanel	19 lejtől	Selyemnyakkendő	35 lej
1 m. ing-zefir	25 lejtől	Gyapjutakaró	195 lej

Szalmazsák, matrác, paplan, vásznak, harisnyák, nadrágok, stb.

hasonló olcsó áron!

F. KUCK

Cluj, Calea Regele Ferdinand 2.
Telefon 12—29.

Mindennapi megjegyzések

Sportláz van most az egész világon. Mindenki athletizál. Ugrik, dob, fut. Még a vonatok is futnak, de nem a kitűzött cél felé. Nem. Egymásba.

Ügyvédkongresszus van Nagyváradon.

Vajon ennek a költségeit a kliensek mikor és hol fogják megfizetni?

Újra megnyílik rövidesen a Népszövetség palotája. Tanácskozások lesznek a hatalmas épületben. Sok beszéd. Tárgyalások. Nyugodtan el lehet akkor mondani majd a palotáról, hogy „nagy lak áll a nagy „dumá” mentében”.

Rossz nyelvek szerint Hitler azért választotta magát Vezérnek, hogy minden róla írott cikke „Vezér-cikk” legyen.

Avarescu marsall elutazott Németországba, Münchenbe. Az öreg marsall biztosan fiatalodni akar, mert állítólag azt mondotta, hogy ő is rohamosztagos hitlerista szeretne lenni.

De talán nem lenne jobb számára Hitler helyett Voronoffhoz fordulnia?

Aztán én is szeretnék szántani, hat ökröt hajtani — de nem tudok. Vajon a marsall tudna-e még rohamozni? Kötve hiszem. (t. g.)

Bányász sztrájk fenyeget Belgiumban

(BRÜSSZEL.) Belgiumban bányászsztrájk fenyeget. Brüsszelben napok óta folynak az egyezkedő tárgyalások a bányatulajdonosok és a munkásság képviselői között.

A sztrájk elkerülése céljából, amelynek kitörése már közel egy fél éve fenyeget, a kormány szintén közbenjárt a munkakonfliktus elsimítása céljából, de ez az intervenció nem járt sikerrel.

Ha a szembenálló felek közvetlenül nem tudnak megegyezni egymással, úgy a sztrájk feltétlenül bekövetkezik.

Külön rekesszel felszerelt,

garantált, prima bőrből készült iskola- és aktatáskákat „ETNA” gyári lerakóban gyári áron szerezhet be Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 2/a.

TIGRIS

A KELEPCEBEN

Regény. Irta: J. H. SMITH

(79)

— Mindent elmondok, bár előbb szoltam volna, — sóhajtott szomorúan a színész. — Angliába érkezésem előtt az Essexen tettem hosszabb földközi utat és Luigi, mint pincér került a hajóra. A hajón megbetegedtem és ő olyan kedvesen ápolt, hogy megszerettem és mikor jobban megismertem, barátságot kötöttünk. Elmesélte nekem élete történetét, gyanúját, hogy apját meggyilkolták és terveit, hogy miként akar az örökségéhez jutni. Londonban is találkoztunk meghatározott napokon, a „Rózsás hajnal” nevű kocsmában — mesélte tovább — és Luigi mindig tudósított, mennyire van a nyomozással. Mult kedden láttam utoljára, azután eltűnt, nem jelentkezett többet, hiába vártam rá a „Rózsás hajnal”-ban és hiába kerestem a Willet-palota és Olburn Hill környékén, ahol gondoltam, hogy megfordulhatott. Végre elhatároztam, hogy magához fordulok, Illing — becsületesen nézett rá — és mikor házához érve, tétoztam, hogy bemenjek-e, láttam, hogy jön ki a kapun, furcsa kis barátja társaságában. Aznap este valaki rálőtt magára, — hangja rekedten csengett — maga nem láthatta a merényletet, de én jól láttam, amint egy fal szögletéből magára emelte a pisztolyt — Luigi volt!

XXI. FEJEZET.

— Így már teljesen értem a viselkedését! — kiáltott a detektív. — Deltont látta, amint el akart tenni láb alól. És most miért hozott magával revolvert? — kérdezte, szemével követve Lucas ideges mozdulatát.

— Gyerekes dolog volt ölem, — mondotta Lucas pirosan és zavartan — de mikor megláttam az íróasztalán Luigi fényképét, azt hittem, hogy a rendőrség...

— Tette el láb alól, — egészítette ki Wilson Bruce fejcsóválva. — Nem nagy véleményem lehet a Scotland Yardról, Lucas ur!

— Már megváltoztattam a véleményemet, — a színész őszinte bámulattal tekintett Richardra — de mondja, Illing, honnan jött rá, hogy Delton a tettes?

A detektív elgondolkozott.

— Mingyárt, ahogyan megismertem, ösztönszerűleg idegenkedtem tőle, de gyanússá csak akkor vált előttem, amikor Wall Lord Willithez intézett levelét az íróasztalra csempészte, ahol pár perccel azelőtt kutattam és semmit sem láttam. Ez figyelmessé tett, hogy miért akarja a gyanút a gazdájára terelni? Másodszor pedig, mikor szobájában megleptem, számolás közben találta őt azt mondta, hogy valószínűség számításokat végez, melyik sorsjegyévé fog nyerni; nekem azonban feltűnt, hogy bizonyos számokat 200-tal osztott, tehát a gyémántok súlyából számítva ki a karátokat. Azonkívül Lucasra is felhívta a figyelmemet és én figyelttem is egy darabig, — mondta mosolyogva. Aztán újra elkomolyodott. — Dr. Garrick felhívta a figyelmemet arra, hogy Luigi és Holl Petert ugyanazzal a méreggel gyilkolták

meg, véletlenül pedig arra is rájöttem, hogy Holl Peter és Hollit Arthur ugyanaz a személy. Wall ügyvédjétől megtudtam, hogy Wall fia Athénben van és ókori kutatásokkal foglalkozik, a követségen azonban nem tudtak róla. Így hamar tisztában voltam Delton bűnösségével, csak azt nem tudtam még, hogy mit keresett olyan kitartással. A southamptoni szállodás emlékeztetett rá, hogy Holl Peter nagyobb londoni

bankok címét tudakolta tőle és mikor Londonból visszajött, nem hozta magával a kis kezitáskáját. Rátaláltam, hogy Brooks bankjában bérlet szétet, a letétjegyet pedig annak a papirdarabnak a segítségével fedeztem fel, amire a Wall lakása melletti rejtékhelyen akadtam rá, a pisztoly társaságában, amivel Delton lelötte az apját.

(Folytatjuk.)

Lázadó matrózok felgyújtották a Morrocastle utasszállító gőzöst, amely utasaival együtt a tengerbe veszett

(NEWYORK.) Megdöbbentő dráma játszódott le tegnap az új skóciai partok közelében.

A Morrocastle amerikai utasszállító hajó, amelyen 558 főnyi utas és hajószemélyzet volt, a nyílt tengeren kigyulladt. A mentésről, a lángok hatalmas terjedése közben és az óriási pánik miatt különösen a riadalom első perceiben szinte nem is lehetett szó. A mentőcsónakok körül eszeveszett közelharc folyt, miközben maguk a mentőcsónakok is lángot kaptak. Az 558 főnyi utasból és személyzetből csak 333-at sikerült megmenteni.

A newyelsei partokon egyedül 171 holttestet találtak. Még nem tudni semmit 54 egyén sorsáról.

A mentési munkálatokból tevőkenyven kivette a részét a Lunenbach-gőzös, amely a kigyulladt Morrocastle hajó segélyhívására gyorsan megjelent a helyszínen és az ő erőfeszítéseinek köszönhető, hogy a katasztrófánál háromszáznál több embert mégis meg tudtak menteni a borzalmas tüzkatasztrófából.

A tengeri hatóságok nyomban megkezdtek a vizsgálatot a tűz oká-

nak kiderítésére. Az a feltevés látszik valószínűnek, hogy

a gőzösen lázadás történt s a legénység felgyújtotta a hajót.

Ezt igazolja az a megállapítás is, hogy a lángokban álló hajóról csupán a matrózok menekültek meg. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a legviesszataszítóbb jelenetek játszódtak le akkor, amikor menteni kellett az égő hajón. Az összes mentőcsónakokat matrózok foglalták el és az utasok könyörgését figyelmen kívül hagyva, indították el a mentőhajókat a part felé.

Ma reggel 200 ezer főnyi tömeg csődült össze a partra, ahol jól látható a Morrocastle füstölő romja. A nézők sorában olyan tolongás keletkezett, hogy a katonaságnak juhok módjára kellett szétkergetni a bámszokdó tömeget.

IV. KER. KATHOLIKUS LEGÉNYEGYLET — IKE 4:3 (0:3). A legényelet csapata a második félidőben jó játékával győzött Lenkó (3) és Nagy góljaival.

Megfoltozza a pénzügyminiszter a „patenta fixát”, amelyet most már ő is rossznak tart

(BUKAREST.) Slavescu pénzügyminiszter tegnap Brailában a prefekturán a tartomány kereskedői előtt nagyszabású beszámolót mondott. A pénzügyminiszter kifejtette a patenta fixával kapcsolatban, hogy megérti azokat a panaszokat, amelyek arra vonatkoznak, hogy az utóbbi három év üzleti eredményei gyengébbek voltak, mint azokban az esztendőben, amelyek alapján a patenta fixát megállapították.

Éppen ezért 1935 januárjában a patenta fixát

újra megállapítják, még pedig a való helyzetnek megfelelően.

A 20 milliárdos költségvetés igazán a legminimálisabb és éppen ezért minden áldozatok árán fenn kell tartani. Ami az 1931-ből származó exportjutalmakat és gabonaértékesítési díjakat illeti, körülbelül 220 millió tartozás áll még fenn, ezek azonban nem érinthetik a jelenlegi kormányzatot. A jelenlegi bevételből elsősor-

ban is a napi kiadásokat kell fedezni.

A pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a kormány a tengerre és az árpára most kiviteli jutalmat állapított meg, amelyet a Nemzeti Bankban azonnal fizetnek, mielőtt a gabonás az eladott gabonáért kapott devizát felmutataj.

A belföldi kölcsönből elsősorban kapnia kell a hadseregnek, a közegészségügynek, az utaknak, azonkívül az állam természeti kincsének értékesítésére kell fordítani.

A lej stabilizációjával kapcsolatban az utóbbi időben elhangzott kívánságokat a pénzügyminiszter a morfiumhoz hasonlította, amely csak pillanatnyilag gyógyít, de később annál inkább rombol.

— A mi pénzünk nem beteg — mondotta a pénzügyminiszter. — nálunk azok az emberek betegek, akik restabilizációt kértnek.

— AZ ÖZVEGYASSZONY TIZ ÉVIG NEM MEHET FÉRJHEZ. Új egyházjogi törvényt készített a pravoszláv egyház. Az új törvény a házasságok felbonthatatlanságát mondja ki. Érdekes intézkedéseket tartalmaz ez az új egyházjog, mely kimondja, hogy az özvegyasszony férjének halála után tíz évig nem mehet férjhez, ellenben a férfi felesége halála után negyvenedik napon újra házasságot köthet. Az a nő, aki elhagyja férjét és szüleihez, vagy közeli rokonaihoz költözik — házasságtörést követ el és így az ő hibájából mondják ki a válást. A házasságokat csak egészen kivételes és a legkritikább esetekben bontják fel. Nem ok a válásra, az asszony meddősége, a házastársak egymás iránti gyűlölete, a kölcsönös válási beleegyezés.

MOZI

CAPITOL-MOZGÓ MÜSORA:

Ma premier: *Aniachak*. Rendkívül szenzációs filmröport. Műsor előtt Broadnay és a legújabb Fox világ-híradó.

SZINKÖR-MOZGÓ MÜSORA:

Hétfőn, kedden utoljára: *Az első csók* Janet Gaynor és Warner Baxter legbájosabb szerelmi története. Szerdán nagy premier: *Senki gyermeke*. megható dráma Főszerepekben: Boris Karloff, Jackie Cooper, Richard Dix.

ROYAL-MOZGÓ MÜSORA:

Ma kettős műsor. I. *Hadnagy* voltam a huszároknál. Főszerepekben: Gretl Theimer, Georg Alexander, Maedy Christians, Gustav Diesel. II. *Ezer veszélyen keresztül*. Nagy kalandor sláger. Először Kolozsvárt. Főszerepekben: Richard Talmadge.

AZ OPERA-MOZGÓ MÜSORA: Jön: *Dalommal kereslek*. Főszerepekben: Claudette Colbert, Ricardo Cortez.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MÜSORA:

Hétfőn, kedden 7 és 9-kor: Szenzációs látványos műsor. I. *Soha öbbé szerelem*. Ének és zenei operett film-sláger. Főszerepekben: Lilian Harvey, Harry Litke és Feli Bessort. II. *THE 2. FLIC-FLAC*. Romániában először. Szenzációs akrobata és tánc-komikusok, szaltó királyok. III. *A legújabb Fox Híradó*.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓBAN:

Hétfőn, kedden és szerdán 7 és 9 órakor dupla műsor:

I. Soha többé szerelem

Énekes zenei operett filmsláger. Főszerepekben: Lilian Harvey, Harry Litke és Félix Bessart.

II. THE 2. FLIC-FLAC

Komikus és akrobatikus mutatványokkal. Saltó királyok.

III. A legújabb híradók.

Helvárak 10 s 12 + 3 lej.

SPORT

Magyarország a harmadik a torinói Európabajnokságok pontversenyében

Németország az első — Két Európabajnokságot nyertek a magyar atléták, meglepetés a diszkoszvetők és távolugrók lemaradása

Torinóból jelentik: A kánikulai hőség miatt az atlétikai Európa-bajnokságok tegnapi záró-eredményei több számban várakozáson alul maradtak. A magyar atléták a pontversenyben Németország és Finnország mögött harmadik helyen végeztek, közülük

Kovács a 110 m-es gáton és Szabó a 800 m-es síkfutásban bajnokságot nyert.

Részletes eredmények a következők:

110 m-es gát: 1. Kovács magyar 14.8 mp. 2. Wegner német 14.9 mp. 3. Alberson novég 15 mp.

400 m. 1. Metzner német 47.9 mp. 2. Stavinsky lengyel 48 mp. 3. Wachenfelt svéd 48 mp., kitűnő idő!

Diszkoszvetés: 1. Andersen svéd 30.38 m. 2. Winter francia 47.09 m. 3. Donogán magyar 45.91 m. 4. Remech magyar 45.58 m.

Távolugrás: 1. Leichum német 745 cm. 2. Berg svéd 731 cm. 3. Lung német 725 cm. 4. Paul francia 716 cm. A magyar Koltai hatodik 708 cm.-el.

100 m. 1. Berger holland 10.6 mp. 2. Borchmayer német 10.7 mp. 3. Sir magyar 10.7 mp.

200 m.: 1. Berger holland 21.5 mp. 2. Sir magyar 21.5 mp. Sir betegesen állt ki.

4x100 m.: 1. Németország 41 mp. 2. Magyarország 41.4 mp. A magyar csapat egy rossz váltásért veszített.

800 m.: 1. Szabó magyar 1 p. 52 mp. Magyar rekord! 2. Lanzi olasz 1 p. 52 mp.

400 m-es gát: 1. Schele német 53.3 mp. 2. Järvinen finn 53.7 mp. 3. Mandikas görög 54.3 mp.

Marathoni futás: 1. Toivonen finn 2 óra 52 p. 29 mp. Galambos magyar negyedik.

5000 m.: Rouchard francia 14 p. 36.8 mp. 2. Kusocinszky lengyel. Kelen magyar hatodik. Helyezése csalódást keltett.

Dekaton: 1. Siewert német 8103 ponttal.

Súlydobás: 1. Vliding eszt 15.19 m. A magyar Darányi 14.86 m.-el hatodik. Nagy meglepetés Darányi lemaradása.

Hármasugrás: 1. Peters holland 14.89 m. 2. Svenson svéd 14.83 m.

4x100 m.: 1. Németország 3 p. 11.4 mp. 2. Franciaország 3 p. 15.4 másodperc.

A versenyeket tegnap bankett követte, amelyen kiosztották a díjakat.

Az Universitatea is jól kezdte a bajnoki szezont

(KOLOZSVÁR.) Universitatea—Gloria CFR 3:0 (1:0). Bár az U tartalékosan és a második félidőben gyengén szerepelt, mégis sikerült szép eredménnyel győznie Orza, Jonascu (tizenegyes) és Surlasiu góljaival. Bíró a lemondott Balogh helyett a szat-

mári Huniade Anton volt. Az U legjobbjai Orza, Vidresan és Sepsi. A Gloria CFR-ből egyedül Ignat játékát magaslott ki, a többiek na-

A nemzeti bajnokságok szenzációja:

A Románia két góllal legyőzte a TAC-ot

Temesvárról jelentik: A nemzeti bajnokság záróakciójaként tegnap játszották le a megismételt Románia—TAC selejtezőmérkőzést, amelyet nagy meglepetésre

a Románia kitűnő játékkal 3:1 (1:1) arányban nyert meg

és ezzel továbbra is biztosította helyét a nemzeti ligában. A nagy izgalommal várt mérkőzés első gólját a harmadik percben Possák szerezte meg a TAC-nak, a 42-ik percben azonban Felecan egyenlített. A má-

A KAC TENNISVERSENYÉN tegnap csak a női egyesben volt döntő. Ezt a számot Popperné Zizovits Lenke nyerte meg 3:6, 10:8, 6:1 arányban az aradi Somogyi Kláriával szemben. A versenyeket ma folytatják, illetve a többi számban ma lesznek a döntők.

NAGYVÁRADON A KAC ATLÉTÁI mindent letaroltak az Esta Sun versenyén. A legjobb eredményt Kovács érte el a 100 m-es síkfutásban 10.9 mp.-el, amiért külön arany plakettet kapott. Kovács különben 6 számban győzött.

NAGYVÁRAD. Crisana—Ripensia 2:2 (2:2). A Crisana Barátuk és Máthé góljával 2:0-ra vezetett, a Ripensia Beke és Dobai révén egyenlített. Radulescu bíró nagyon nyomta a jobb Ripensiat.

gyon gyengén szerepeltek. Szinte érthetetlen, hogy ez a csapat hogyan tudott a múlt héten döntetlent elérni az Unirea Tricolorral szemben.

sodik félidő második percében ismét Felecan a góllövő, ugyanő szerzi meg a harmadikat is a 20-ik percben. A győzelmet a kolozsvári csapat jól megérdemelte, a közönség a mérkőzés végén melegen ünnepelte a kolozsvári játékosokat, akik közül Farkas, Felecan, Criza, Vartan és a két szélső voltak a legjobbak. A csapatot ma reggel a vasutas zenekarral várták haza a sportkörök. Tica Iliescu jól vezette a heves és sorsdöntő mérkőzést.

ARAD. Venus Bukarest—AMTE 4:0 (4:0). Góllövők: C. Vălcov (3) és M. Vălcov.

BUKAREST. NAC—Unirea Tricolor 2:1 (0:0). Góllövők: Seifert, illetve Kovács és Glanzmann. CFR—Juventus 2:1 (2:1). Góllövők: Zănescu, Medve és Tepeneng.

(TEMESVÁR.) Banatul—Fortuna 7:1 (4:0). Kupa-mecos. Kinizsi—TMTE 4:2 (2:1). Freidorf—Kadi-ma 3:1 (2:2).

SZAMOSUJVAR. Sparta—Victoria Kolozsvár 9:3 (4:1).

BESZTERCE. Unirea Kolozsvár—Gloria 2:2 (1:0).

RESICA. RMTE—Fratelias 8:0 (2:0).

LUGOS. Vulturii—Electrica 5:3 (2:1). Germania—Hertha 3:3 (2:1).

ARAD. I. oszt. bajnoki eredmé-

Felnyársalt a falfuró egy lugosi mérnököt

(LUGOS.) Csorba István huszonöt éves rádiómérnök rádiót szerelt fel és szükségessé vált egy falnak átfúrása. A munkát létrán állva végezte. Hirtelen megcsuszott a lépcsőn és a földre zuhant. Közben

oly szerencsétlenül esett, hogy a nagy falfuró mélyen altestébe furódott. Csorbát eszméletlen állapotban a kórházba szállították.

ták. Allapota reménytelen.

Csorba István fia a lugosi magyar-párti tagozat elnökeinek és nagyon képzett, rokonszenves fiatalember. Sok évvel ezelőtt a család másik fia kiesett az emeleti ablakból és szörnyethalt. Az újból súlyosan megpróbált család iránt őszinte és általános részvét nyilvánul meg.

Bikaölő tehetséget fedeztek fel egy torreadornőben

(MADRID.) Juanita Cruz de la Casa 18 éves gépirónő foglalkozást változtatott: áttért a bikaölésre.

Ő Spanyolország egyetlen torreadornője. Már mint gépirónő is részt vett több bikaviadalon.

A hatóságok nem akarták megenged-

ni, hogy leszurja a bikát, de a közönség olyan nagy tüntetést rendezett erre, hogy

végül is engedélyt kapott a jelenlévő kormányzótól a bika le-

szurására

Azóta profi lett,

Kerje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

(az acélipar legtekélyesebb alkotása)

és öröme lesz a borotválkozásban! Vezérképviselőt Friedmann Armin, Oradea-Nagyvárad, Promenade Eminescu 16. sz.

nyek: Unirea—Soimii 4:3 (2:3). — Transilvania—Tricolor 2:1 (1:0). — Olimpia—Hakoah 1:1 (1:0).

NAGYSZEBEN. HTV—CFR 1:0 (1:0).

SZATMÁR. Phoenix—Olimpia CFR 3:2 (1:1). Szombat. — Vasárnap: Kolping—Barkochba 3:2 (2:1). Bajnoki. Olimpia CFR—Crai Jovan 4:2 (2:2).

NAGYBÁNYA. Phoenix—Tricolor 3:0 (2:0).

NAGYKÁROLY. Törökvs Szatmár—Törökvs Nagykaroly 3:0 (1:0), bajnoki.

(MISKOLC.) Attila—Ferencváros 3:1 (2:0). Nagy meglepetés. A Ferencváros nagy balszerencsével küzdött.

(BUDAPEST.) Hungária—Soroksár 7:1. Phoenix—Budai „II” 3:1. Szeged FC—Kispest 2:2. III. ker.—Ujpest 1:1. Meglepetés.

A BOCSKAI KRAKKÓ VÁLOGATOTTJÁT 3:1 (1:0) arányban győzte le.

SZATHMÁRY ELEK, a KAC népszerű válogatott kapusa lett a KAC csapatának új intézője.

A KÖZÉPEURÓPAI KUPÁT A FC BOLOGNA NYERTE MEG, mely tegnap Bolognában 5:1-re verte a bécsi Admirát. Az olasz labdarúgó-sport félelmetes magasságra tör a világ nemzetei fölé!

CSIK FERENC, a legkiválóbb magyar gyorsuló, tegnap Nagykánizsán bemutatkozó versenyen vett részt. Csik ugyyszólván ellenfelei nélkül — könnyedén uszva, 59.4 mp.-t ért el 100 méteren.

husz bikát szunt le és népszerűsége annyira növekedett, hogy férfi-kollégái körében nagy féltékenységet keltett, nem szépségével, hanem bikaölő tehetségével.

Végül is a rivális férfiak a hatóságokhoz fordultak és kérték a szép Juanita eltávolítását a bikaviadaloktól való részvételtől. A hatóságok eltávolították a torreadornőt, ő azonban a hatóságokkal is szembeszállt. Felebezett a belügyminisztériumba és hivatkozott arra, hogy a bikaviadal-törvény nem tiltja a női torreadorok szereplését. Ezt a törvényt még a királyság idején hozták, azóta Spanyolország köztársaság lett és kimondotta a nők és férfiak teljes egyenjogúságát.

Az összes spanyolországi női szervezetek Juanita mellett vonultak fel, a belügyminisztérium meg is adta neki a bikaölési engedélyt és azóta Juanita Cruz de la Casa nemcsak az arénákban, hanem a női mozgalmakban is vezetőszerepet játszik.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Le-
kisebbségi hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím-
küli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdet-
ket az napi megjelenésre d.e. 11 óráig lehet felad-

**APRÓHIRDETÉSEK UTÁN ÉR-
DEKLŐDŐK SZIVES FIGYELME-
BE!** Kérjük, hogy úgy telefoni,
mint személyes kérdezősködése-
nél a hirdetés számát bemondani,
valamint a jelíges hirdetésekre aján-
latukat és címüket levélben beadni
szíveskedjenek.

LEVELEZÉS

Hivatalnok, Bevezetett, Fiatal asz-
zonyka, Iparvasut, Borura derű, Pon-
tos, Mindent a gyermekért, Minden
elsején fizetek, Rentabilis, 3-4 szo-
bás lakást kereső, Árva 2000, Egy
urileány, Jó testvér, Jó konyha,
Őszi szerelem, Várom jelígekre le-
velek vannak a kiadóban.

802. De ce te ai superat trei zile
n'am fost acasă. Scriem sau fă posi-
bilitatea să ne întâlnim undeva mă
gândesc foarte mult la tine te ador.
Cum ai petrecut. (Lct. cine era). Te
sărut de multe ori Contra 802. (5599)

33 ÉVES vidéki egyedülálló öz-
vegyasszony vagyok. Házas, megél-
hetésem van, józanéletű jobb iparos
ismeretségét keresem, aki érdek nél-
kül feleségül venne, kalandorok ki-
méljenek, gyerek nem akadály. „Lel-
ki harmónia” jelíge a kiadóba
(5596)

ASSZONYOM, holnap 9-kor vá-
rom a helyünkön. (5608)

ADÁS-VÉTEL

URAK FIGYELMÉBE! Szezon
előtt majdnem féláron vállalatok ru-
hafazon készíttést, ugyisint fordí-
tásokat szakszerűen készítünk a
ruhákat I. osztályu munkával és
kifogástalan szabással, garancia
mellett készítjük. Katona modern
uriszabóság, Str. Memorandului 6.
(5197)

**ARANYÉRT LEGTÖBBET FI-
ZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MI-
HAI VITEAZUL 11. (312)**

**NAGYGYÜMÖLCSŰ EPERPA-
LÁNTÁK** száza harminc, ezre ket-
tőszáz lej. Dorobantilor 118. (5324)

4000 DRB. Eternit-pala kisebb
tételben is eladó. Értekezni az Unió
szállítási vállalatnál, P. Unirii sarok.
(5595)

ELADÓ nagylevelű philodendron
és fikusz, General Poetas 33. (5594)

ELADÓ női selyemruhák jutá-
nyos áron. Str. Ilie Macelar 20.
(5545)

JÓKARBAN levő kétajtós csu-
kott luxusautó eladó. CAG garázs-
ban. (5489)

DIÓBÉL kilogrammonként 20-
30 lejért kapható. Piata Unirii 26.
Udvarban. (5539)

„Ursus” büffe

P. Unirii 19. Telefon 611.
A gyulafehérvári róm. kath. püspökség
legfinomabb **fajborát**: rózsamali,
rajnai rizling és gáldi kifogástalan mi-
nőségben, **kicsiben és nagy-
ban** a legjutányosabban csak itt kap-
hatók. **Ehrlich Ernő,**
egyedárusító.
Ugyanott legprimább házi érett
száaszsalonna is kapható.

LEGJOBB borok és ételek Szil-
veszternél kaphatók. Haranglábi
ujbor 16 lej, haranglábi óbor 40
lej, Szikla óbor 24 lej, báró Ke-
mény Árpád-féle Plebános 50 lej
kivitelre. Elsőrendű házi étkezés,
kivitelre is kapható. Havi abono-
ma 850 lej C. Motilor 6. (5333)

Egy és félpengős, és szin s
Pesti Hirlap könyveket veszek:
ANTICVÁR,
Str. Universității 3. (udvar).

EGY prizmás esztergapadot azon-
nali vételre keresek. Str. Steluti 2.
(5533)

OLCSÓ cement, cserép és egy
bicikli legjutányosabb áron eladó.
Str. Petru Rare 26. (5528)

KIADÓ LAKÁS

KAPUALATTI diszkrét bejá-
ratu butorozott szoba azonnal kiadó.
Cal. Motilor 81. (5572)

EGY nagy uccai szoba, konyha,
speiz október 1-re kiadó. Str. Oăsanu
27. sz. (5600)

EGY szoba, konyha, veranda
kertes házban kiadó. Str. Regală
42. sz. (5471)

EGY szoba kiadó magányos
urinak vagy uriembernek. Str.
Dragalina 21. háztulajdonosnál.
(5216)

KIADÓ két szoba, konyha istál-
ló, esztr. Cal. Vittoriei 146. (5550)

LAKÁST KERES

DIPLOMÁS zongora- és német
tanárnő órát ad lakás ellenében.
Címet kérek a kiadóba „Szeptem-
ber” jelíge. (5475)

KÖZPONTBAN keresek 2 egy-
másmelleti csinosan butorozott szo-
bát, fürdőszoba és konyha használat-
tal. Címetek „Szeptember 15” jelí-
gére a kiadóba. (5609)

ÁLLÁST KAPHAT

NÉMETŰL tudó szakácsnőt ke-
resek. Colonel Jurist, Str. Wilson 4.
(5611)

VARROTT CIPŐ szakszerű olcsó
javítása csak az Óvárban, **CSÁKI**
cipésznél készül. Str. Chimez 2a.
Konecz-ház. (5408)

BOLTILÁNY fűszerüzletbe, aki
a háziteendők végzésében is segítene,
teljes ellátással felvétetik. Cím a ki-
adóban. (5523)

FŐZŐ mindenest keresek jó bi-
zonyítványokkal azonnalra. Strada
Bălcescu 17. (5605)

FODRÁSZSEGÉDET 2 évi prak-
szissal felveszek. Pata 137. (5597)

TANULÓLEÁNYT fizetéssel fel-
veszek. „Solid” fehérnemű varroda,
Stefan cel Mare 4. (5598)

ÁLLÁST KERES

ÖSSZES gőzgépekről és gázmo-
torokról vizsgázott géplakatos és
soffőr állást keres. „Gépész” jelíge-
re a kiadóba. (5560)

KÜLÖNFÉLÉK

EGYÉVES kereskedelmi tanfo-
lyamra a beiratás szeptember 15-ig
tart. (I. Maiorescu 22.) (5612)

PÉNZES társ kerestetik egy jól
bevezetett régi tűzifarakar kibővíté-
hez. „Tűzifa” jelíge. A pénz
I-ső helyre esetleg betáblázható.
(5606)

3 ISKOLÁS leánykát teljes ellá-
tásba keresek. Str. Gh. Baritiu 22.
Hátul az udvarban. (5592)

ASZTALI telefon bérbe kereste-
tik. Paczik, Str. Gelu 14. (5613)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! Min-
denki meggyőződhet olcsó ruha var-
rásomról. Ruhákat 80. pongyolákát
40 lejért gyorsan és szépen készítek.
Str. Regina Maria 37. (5593)

MANCIKA, magának igaza volt.
Voltam a Piata Mihai Viteazul 7. sz.
alatt levő grafológusnál, aki meglepő
dolgokat mondott és csak 20 lej fi-
zettem. (5601)

FIGYELEM! Az Autóbusz ál-
lomás mellett levő dohánytőzsde a
t. közönség rendelkezésére nyitva
van reggel 5-től késő estig. (5555)

UJ TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
„Pietas” a legolcsóbban temet.
Reg. Ferd. 120. (5309)

ELHANYAGOLT gyümölcsösök,
termőképes és értékes állapotba ho-
zását, takarítás, trágyázás, permete-
zését, új gyümölcsösök telepítését fe-
lölősséggel olcsón vállalom. Állásból
elbocsátottaknak 20 százalékos enged-
mény és ingyenes utmutatást ad. Szé-
kely Mihály, Dés, Somkúti völgy 60.
szám. (5467)

FILLÉRES NYELVKURZUSOK
a románból. Kezdők, erős kezdők,
haladók. Beszélgetés, fogalmazás,
hatos csoportokban. „Libro”-ban.
Str. Memorandului 8. (5244)

KERESEK a P. Unirii közeli
ben bérben vagy átvételre jófor-
galmu trafikot. „Kézpénz” jelí-
ge. (553)

Siessünk gallérainkkal
CRISTALhoz!

TEKE-SPORT

A Matador csapata szöv. ügyv. elnö-
kének és Boros főtitkárnak kíséretében
Celetel derék tekezőit saját pályájuk-
avatták fel és ez alkalommal Zegrean
(Victoria), Márk, Krizbai (Corvin), Be-
rabás és Bernád (Turul) Zikályi a bu-
karesti Matadorok vezetője, György
Student csapat elnöke, Nebert a Mata-
dor csikók alelnöke jelentek meg. A 2
tagu csapatot a Vlădeasa csapata sze-
retettel fogadta. A csapat és az új pá-
lya tiszteletére a fentiekből összeál-
lott kombinált Matador csapaton a 2
tagu Vlădeasa fanatikus szép játékával
275:237 arányban nyert. A feltörő teke-
sport sokat nyert Celetelen és a Han-
drea Tudor által felépített modern te-
kezőpályán Vlădeasa mindenkiel szem-
ben megállja helyét, amely csapat ki-
deni akar, próbálja meg Celetelen szí-
vesen látja. Jordache mérnök vezetés
alatt álló csapat kitűnően dolgozik. Já-
tékaiban kivált Hofmann papa a fiatal
Pantrea, Vuscan, Buzac és mind. A ha-
zatéró Matador 19 tagu felállításban
Hunyadon a Gladiátorral barátságos fu-
tolt le és azt a Gladiátor 269:257 arány-
ban nyert. Hunyadi vendégét Gladiátor
Irist, súlyosan nyert. — Gladiátor—Ve-
nus kihívás folytán a Szilágyi-pályán 14
játékkal 209:184 arányban Venus nye-
rt. Hunyadi tekezők e napon szép mun-
kát végeztek, erejük elismerésére méltó

— Kolozsvárt: Firtos—Remény, 11 já-
tékos, 160:33. FTC—Sport, 14 játékos
167:166. Solid—Sparta, 10 játékos
138:122. — Hétfői program: Transilva-
nia—Stop 12. Nagy-pályán.

A szerkesztőség postája

Mészáros A. Marosvásárhely. Ot-
tani megbízottunk egy egész csomó
visszaélésnek jött a nyomára ezzel a
pozícióval kapcsolatosan nev. hogy
— egyértelműen az ön közlésével —
cikket akar írni a helyzet tarthatat-
lanságáról. Keresse fel őt a már meg-
adott címen, ahol a továbbiakat az-
tán sürgősen megbeszéljük.

Lapunkban hirdetni,
biztos sikert jelent!

Családi műsor.
Prima borok.
Szolid árak.
Azuga sör.

Várad Aladár
híres kabaré társulatával Clujra érkezett
és a gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében, a Magyar Színház-
zal szemben, minden este 9 órától kezdve
változatos világvárosi műsorral szórakoztatja
a tisztelt közönséget.

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomtatott a **MAYER-NYOMDA**
kőforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Szeptember. 11. Kedd. Róm.
kath. Porláz és Jácint vért.
Prot. Félix, Protaz v. H. Gör. kath.
Teodora, Eutros. Izr. 2. Tischri.

JÓESTÉT!

SZEMPONT

Első asszony: A férjem szenvedés
és kártás.

Második asszony: Szerencsétlen-
ség!

Első asszony: De majdnem mindig
nyer.

Második asszony: Szerencse...

ADIKÁ SZINHÁZBAN

Adikát először viszik a Magyar
Színház drámai előadására. A da-
rab végén a hős meghal a függöny
legördül.

Adika: Anyuk nekem a bácsinak
a temetésére is el kell menni?...

FOGORVOSI VIZSGÁN

Tanár (a jelölthöz): Milyen fogak-
at kap legutoljára az ember?

Jelölt: Hamis fogakat, tanár ur!...

VIGASZTALÁS

Férfi: Akar-e a feleségem lenni?

Nő: Nem lehet. Nekem már fér-
jem van.

Férfi: Ó, akkor ezer bocsánatot
kérek!

Nő: Ne kérjen, hanem kérje meg
a kezemet néhány hónap múlva, ak-
kor talán cseveghetünk a dologról...

TÖRTÉNELEM

Tanárnő: Nagy Károly birodal-
mában sohasem ment le a nap.

Diák: Istenem, milyen bajos
lehetett ott randevu-ra menni...

Ujabb éles összetűzés
Barthou és Buck lengyel
külgyminiszter között

(LONDON.) A Manchester Guar-
dian genfi tudósijának jelentése
szerint Barthou francia és Beck len-
gyel külgyminiszter között tegnap
viharos lefolyású összetűzésre került.
Barthou élesen a szemére vetette
Becknek, hogy nem beszél nyíltan,
erre Beck kijelentette, hogy ő Pil-
sudszy marsall álláspontját képvise-
li s ettől nem térhet el. Erre Barthou
magánkiül ordította a lengyel kül-
gyminiszter felé, hogy a lengyel kor-
mány tartsa be a szerződésben vál-
lalt kötelezettségeit, vagy nyíltan je-
lentse ki szakítását a francia orientá-
cióval.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjelenté-
se szerint az északi légáramlások
gyengülésével helyenként záporos
várható. A hőmérséklet kissé emel-
kedik. Éjjel ködképződés lehetséges.

Titulescu a jövő hónapban Budapestre megy

(BUDAPEST.) A „Hétféi Napló”
párisi jelentése szerint Károly király
párisi látogatása után az uralkodó ki-
sérletében levő Titulescu külgyminisz-
ter ellátogat Budapestre is. Titu-
lescu budapesti látogatása az olasz-
francia közeledés következménye
lenne és azt a francia diplomácia

készít elő. A külgyminiszter bu-
dapesti tárgyalásai alkalmával a
Duna-medence gazdasági problémáit,
az osztrák és német kérdés ügyét és
a kisebbségi probléma új elvi megala-
pozásait beszélne meg s így tárgya-
lásait étrehetően a legnagyobb érdek-
lődés előzi meg.

Lajgatni és vérezni hagyták a sebesült
munkást, mert csak délben rendelkez
a betegsegélyző sebeszei

(KOLOZSVÁR.) Csont Dénes ko-
lozsvári munkással ma reggel súlyos
baleset történt. Amint munkájával
foglalatzkodott a Junász-gyárban,
egy 170 kilós vascső ráesett a jobb-
lábfejére, amelyet teljesen összeron-
csolt. A súlyosan sebesült munkást a
gyárban valahogy bekötözték, majd
kocsival a betegsegélyzőbe szállították.
A szerencsétlen munkást reggel 8
órákor betámogatták a betegsegély-

a betegsegélyzőben, azonban az or-
vosok közül senki sem törődött vele.
Hagyták, hogy jajgasson és vérezzen
a betegsegélyző várótermében, ahová
pedig azzal a tudattal ment, hogy
azonnal kezelés alá veszik összetört
lábát. Meddő várakozás után a sze-
rencsétlen munkás kocsival elhajt-
ott a klinikára, ahol ápolás alá vet-
ték.

Azt hisszük, nem kell kommentár
az eseményhez, most már csak az a
kérdés: ezért kell a munkásnak fizet-
ni a betegsegélyző járulékot hétről-
hétre, hogy ha baját sürgősen orvosol-
ni kell, a betegsegélyző orvosai sür-

Intézet papíra . . . Lei 19-től
Intézet szövet . . . „ 53-tól
„Stea” S. A.
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 9.

zöbe, hogy összeroncsolt lábfejét ke-
zelés alá vegyék. Nagy volt azonban
a meglepetése, amikor kijelentették,
hogy a fájdalomtól szinte önkívületi
állapotban levő munkással nem tehet-
nek semmit, mert a sebészetnek csak
déli 12 órákor kezdődik a rendelés.
Ha nem tesszük, mehet a klinikára. A
munkás több óra hosszat várakozott

Intézet papíra Lei 280-tól, papíranle-
pedő 190 cm. széles Lei 68-tól, fehér-
nemű vászon la 80 cm. széles L 27-től
„Stea” S. A.
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 9.

gős sebészeti beavatkozás helyett a
klinikára küldjék?

A feldölt petróleumlámpa összeégette
egy kolozsvári szabómester
egész családját

(KOLOZSVÁR.) Az elmúlt éjsza-
ka a Rovinei-ucca 12. számú ház-
ban megdöbbentő tragédia történt.
Daróczi János szabómester a lám-
pába, amelyből a petróleum kezdett
kifogyni, petróleumot akart tölteni.
Töltés közben egyik kezében tartot-
ta az üveget, a másikban pedig a
lámpa megtüzsedett végű belét. Az
asztalterítőre véletlenül kiömlött pet-
róleumot a füstölő lámpából lángra
lobbantotta. Ettől meggyulladt az
asztalterítő és a körülötte levő Da-
róci, Daróciné és János nevű fiuk

ruhája. A következő pillanatban a há-
rom ember ruházata égő fáklyák gya-
nánt lobogott. A jalkiáltásokra a
szomszédok oltották el a lángban-
álló emberek ruháját, akik közben
igen súlyos égési sebeket szenvedtek.
Kihívták a mentőket, akik mindhár-
mukat bevitték a klinikára. A leg-
súlyosabb égési sebeket Daróciné szen-
vedte, kinek állapota válságos, de fér-
jének és fiának sérülései is igen ko-
moly természetűek. A borzalmas
tragédia ügyében a hatóságok meg-
indították a vizsgálatot.

Nyelvvizsgára állanak holnap
a kisebbségi városi tisztviselők
Kolozsváron

(KOLOZSVÁR.) Ma érkezett a
városházára a belügyminiszternek f.
évi szeptember 5-én kelt 9845—934
számú rendelete. A miniszteri leirat
utasítja az interimár bizottságot, hogy
a város kötelekeiben levő összes ki-
sebbségi tisztviselőket és aliszteket
állítsa románnyelvű vizsgára. A le-
irat vétele után nyomban szétküld-

ték a kisebbségi tisztviselőknek a bel-
ügyminiszteri végzést s egyúttal kö-
zölték, hogy a rendelkezés értelmé-
ben a románnyelvű vizsgálatokat
holnap, azaz szeptember 11-én tart-
ják meg a vármegyeházán.

A belügyminiszteri rendelkezés
nagy konsternációt keltett a kisebbsé-
gi tisztviselők körében, mert azt

hiszik, hogy a nyelvvizsga ürügy lesz
az elbocsátásra, bár a kisebbségi tiszt-
viselők kivétel nélkül perfektül bir-
ják az állam nyelvét.

A vizsgarendeletről kapcsolatosan
kérdést intéztünk dr. Drágan főpol-
gármesterhez, aki munkatársunk előtt
megnyugtató kijelentéseket tett.

— A nyelvvizsga csupa formalitás
— mondotta nekünk a polgármester.
— A tisztviselők mindegyike jól bir-
ja a román nyelvet. Nem lesz elbo-
csátás a városnál, mert a tisztviselők
létszáma nem több a kellenél. Ilyen
értelemben fogok jelentést tenni a
belügyminiszternek is. Valószínű,
hogy a közeli napokban Peptea ta-
nácsossal Bukarestbe megyek, hogy
a tisztviselői revízióval kapcsolatban
kikérjem a minisztérium döntését.

A polgármester nyilatkozat semmi-
esetre sem elégít ki, mert hasonló ki-
jelentések hangoztak el a városok,
tanitók, postások nyelvvizsgáló előtt
is és mégis beütközött a mennykő — a
vizsga után!

Ugyáltszik, ezek a nyelvvizsgák
kivánják szolgálni a magyar—román
közeledést, amelvől annyit látot-
tunk az utóbbi időben s amelynek ér-
dekében Titulescu Budapestre megy!

Maniu és Vaida
már viccelődnek

(BUKAREST.) A nemzeti-paraszt-
párt bukaresti tanácskozásainak leg-
érdekesebb része Maniu nyilatkozata
volt, aki kijelentette, hogy nem tud-
ja másképpen a saját politikáját el-
képzelní, mint a párt politikájával
mindenben azonosat.

A gyűlés ezután mindvégig a leg-
barátságosabb hangulatban folyt le
és a jövő kilátásai felől mindenki a

Kabát, kosztüm és ruhaszövetek leg-
ujabb kreációk, hatalmas
választékban

„Stea” S. A.
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 9.

legteljesebb optimizmussal van eltel-
ve. A nagygyűlés lezajlása után kü-
lönben Maniu és Vaida-Voevod ke-
délyesen elviccelődtek egymással, je-
léül annak, hogy a pártkérdésekről
vicces formában teljes lehet közöttük
az egyetértés.

— **LE AKARJÁK VIZSGÁZTAT-
NI A KOLOZSVÁRI TRÁFIKO-
SOKAT.** A trafikosok körében nagy
nyugtalanosságot kelt, hogy a kormány
őket is rendre le akarja vizsgáztat-
ni az államnyelvből. A vizsgáztatá-
sok Szatmáron már le is zajlottak.
A legutóbbi napokban pedig Nagy-
váradon ejtették meg azokat abban
a formában, hogy egy bukaresti in-
spektorral az élen, vizsgáztató repü-
lőbizottság járta végig a tőzsdéket és
vásárlás jellege alatt mindenütt igye-
kezett meggyőződni arról, hogy a
rafikultulajdonosok bírják-e a román
nyelvét. Hírek szerint a repülőbi-
zottság rövidesen Kolozsvárra is el-
fog látogatni és itt is le fogja vizs-
gáztatni az összes trafikultulajdono-
sokat.

— **SÜLYOS BALESET A KE-
REKPARVERSENYÉN.** Tegnap
Nagyvárad—kolozsvári kerékpárver-
seny egyik résztvevője, Bartha János
N. Jorga-uccai 18 éves címestő Ko-
lozsvár határában verseny közben le-
esett és súlyos sérüléseket szenvedett.
A kihívott mentők részesítették első
segélyben, majd a sebészeti klinikára
szállították.

„Igazságtalan az a kormányzat, amely a munkás képességeit anyanyelve szerint ítéli meg“

- mondotta dr. Deutschek Géza ügyész a szociáldemokrata párt kongresszusán

(KOLOZSVÁR.) Amint a „Jóestét“ megírta, szombaton reggel 9 órakor mintegy 70 főnyi delegátus jelenlétében nyitották meg az erdélyi tartományi szociáldemokrata párt kolozsvári kongresszusát. A kiküldöttek az Építőmunkás Otthonban ültek össze. Jumanca szenátor, az erdélyi tartományi elnök bevezető szavai után Bruder Ferenc, a párt titkára az elmúlt 2 évi munkásságról szóló jelentést olvasta fel. Többen hozzászóltak a jelentéshez és többen elítélték a vezetőség eddigi tevékenységét. Vizsnivszky, a községi választások kiírásának megszüntetését indítványozta. Böszörményi Emil (Nagyvárad) a nemzeti munkavédelmi törvény igazságtalanságai ellen szólalt fel, mert szerinte a munkavédelmi törvény leple alatt ezeket veszik el a kenveret és ellentétet emelnek a munkások közé. Rétes József zsilvölgyi kiküldött az ottani munkások szörnyű helyzetét csejtelte és sürgős intézkedést követelt a kongresszustól. Baradics József (Sepsiszentgyörgy) a székelyföldi kulturaautonómia érdekében beszélt. Kandel Ignác (Kolozsvár) a munkanélküliek helyzetére hívta fel a kormány figyelmét és a munkanélküli segély megszavazását kérte. Jumanca elnök indítványára elhatározta a kongresszus, hogy táviratot küld a miniszterelnökséghez és követeli az ostromállapot és az ezzel járó cenzúra megszüntetését.

Vasárnap délelőtt elsőnek dr. Deutschek Géza pártügyész szólalt fel. Szerinte az utóbbi időben mindjobban

megegyezik a szándék, hogy kizárják a kisebbségi munkásokat az életlehetőségeiből. A szovinizmus mellének demokráciát kell szerezniük. Ezt annál is inkább, mert a kisebbségi proletárnak sem ideje, sem pénze nincs ahhoz, hogy megtanulja az állam nyelvét. Igazságtalan az a kormányzat, amely a munkás képességeit az anyanyelve szerint ítéli meg.

A másik döntő kérdés, hogy a szociáldemokrata párt jobbra dül-e vagy balra: hogy a szocializmust vagy a demokráciát támogassa elsősorban... A haladó polgári pártokkal való együttműködés az adott körülmények között a leghelyesebbnek látszik — természetesen csakis korlátolt feltételek mellett.

Botic Romulus (Nagybánya) arra kéri a kongresszust, hogy írásban kérjék a pártvezetőséget a kisebbségi munkanélküli munkások megélhetésének biztosítására. Ezt csakis úgy tegyék, hogy a munkásfelvétel ne történhessék nemzeti alapon.

Dr. Lucian Sándor világpolitikai áttekintésben a német és az osztrák szociáldemokrata párt összeroppanásának az okait keresi. Továbbá leszö-

gezi, hogy a szociáldemokrata párt és a kommunista párt nehezen egyeztethető össze.

Jumanca erélyes hangon követeli a szervezkedést.

Hoffer Géza javaslatot terjeszt elő:

— A Munkás Újság című hetilapot jó lenne Bukarestbe vinni, — mondja — mert ott már meg is alakult a magyar anyanyelvű csoport, amely ezt a tervet lelkes támogatásban részesítené.

Stroia György ellenzi a tervet.

Az eredmény: 9 szavazattal 8 ellenében előben elhatározták,

A határozati javaslat az ország összes demokratikus erőinek összefogását javasolja

— A szociáldemokrata párt erdélyi tartományi kongresszusának szeptember 8—9-iki tanácskozásain az általános politikai és gazdasági helyzettel foglalkozva, megállapította, hogy a világ gazdasági válsága változatlanul tovább tart, ami legszörnyűbb nyomorúságot és szenvedéseket idézi fel a munkástársadalom körében.

Romániában évek óta tart a gazdasági válság, amely következményeiben folyton csak súlyosodik, ami nek eredményeképpen az állami költségvetés állandó deficitet tüntet fel, sőt a pénz stabilizációja is bizonyos mértékig kompromittálva van. Ezeknek a tényeknek következtében, amelyhez még hozzájárul az, hogy a különböző kormányok sűrűn változtatják egymást,

a közvéleményben élénk ellen-

hogy a munkások pártlapját Bukarestbe helyezik át.

Bruder és Stroia rövid felszólalása következik, amely után megválaszták a tartományi vezetőséget, póttagok és az ellenőrző szerveket. A vezetőségi tagok között szerepel Jumanca József, Hoffer Géza, Stroia György, Bruder Ferenc, dr. Lucian Sándor, dr. Deutschek Géza és még öten.

A pártkongresszus összes elvi jelentőségű határozatait az alábbi határozati javaslat foglalja egybe, amelyet a kongresszus egyhangulag magáévá tett:

szenv mutatkozik a politikai pártokkal szemben, sőt a politikai pártok által agyonkompromittált „demokratizmus” szemben is. A reakció megfizetett ügynökei ugyanis e tény jelentőségének tudatában rendszereken igyekeznek is a demokratikus elveket kompromittálni és utat nyitni mindenfelé a diktatórikus rendszerek vezetésére. A jelenlegi kormány, amely mint politikai párt régebb olyan megnyilatkozásokat tett, amelyeknek értelmében kötelezve volna a leghatározottabban megvédeni az ország demokratikus intézményeit, a legutóbbi választások alkalmával megfosztotta a munkás osztályt a parlamenti képviseltetésének lehetőségétől. Ezen

felül a közigazgatási törvényvel, a munkakamarák törvényével, a pénzügyi törvényvel, a nemzeti munka védelmére szolgáló törvény tendenciózus alkalmazásával és általában a nemzeti kisebbségekkel szembeni ellenségeskedő magatartásával egyáltalán nem szolgálta a munkásság javát, sőt annak kifejezetten az ellenkezőjét tette. Hozzá kell venni az ugyanezen kormány által életbeléptetett ostromállapotot, a cenzurát és a dekrét-törvényekkel való kormányzást, miszerint a munkásság tisztán láthasson a jelen kormányval szembehelyezkedő állásfoglalásában.

A vasgárdák feloszlátása ugyan kormány érdeme, de letagadhatatlanul bizonyos fasista irányelvek kezdenek érvényesülni a kormányzat rendszerében, amelynek van bizonyos diktatórikus jellege azzal, hogy megfosztja a munkásságot a saját érdekeinek megvédésére irányuló törekvése lehetőségeitől is.

Ilyen körülmények között érthető, sőt szükséges, hogy a romániai szociáldemokrata párt fontosnak tartja, miszerint ne maradjon elszigetelten a maga elvi álláspontjával úgy, ahogy az utóbbi időben állott, hanem igyekezzék gyakorlati megvalósítási lehetőségeket keresni az ország területén működő más demokratikus erőkkel is egy közös küzdő blokkban.

Az erdélyi tartományi kongresszus e szempontok figyelembevételével javasolja, hogy a párt központi végrehajtó bizottságát haladéknélkül hívják össze nagygyűlésre. Ennek során vitassák meg ezt a kérdést és állapítsák meg azokat a tényleges gyakorlati irányelveket, amelyek mellett a romániai szociáldemokrata párt együtt működhetne azokkal a demokratikus csoportokkal és pártokkal, amelyek készek vele együtt harcba szállani a demokrácia és az emberi jogok védelméért, illetve igazságos megvalósításáért.

Végül a következőkkel rekesztette be szavait:

— Kivánom, hogy az e helyen megkezdett munkálatok, ahol a nemzetek legeszményibb egyesülése történt meg: a dák hősök népe egyesült a páratlan hódítók és telepítőkké, akik rómaiak voltak — a nemzeti újjászülés egyik fontos határkövetelése.

Az uralkodó beszédét az egybegyűlt hatalmas tömeg óriási ünnepléssel fogadta.

Felakasztotta magát, mert elhagyta a felesége

(KOLOZSVÁR.) Balogh Árpád, az Aprodul Puricei-ucca 10. szám alatt lakó virágáros a napokban összeveszett feleségével, aki emiatt elhagyta őt. A virágáros emiatt buskomorságba esett s bánatát borba igyekezett fojtani. Szombaton a késő délutáni órákban kiment a papírgyártó kertjébe és felakasztotta magát. Bucsuvelet hagyott hátra, amelyben kéri a hatóságokat, hogy ne boncolják fel.

CENZURA

Károly király és Mihály nagyvajda a sarmiseghetuzai ünnepségeken

(DÉVA.) Vasárnap délelőtt Károly király Mihály vajda kíséretében Sarmiseghetuzára érkezett, hogy résztvegyen a régi vár rekonstrukciós munkálatainak megkezdésénél. Az uralkodó óriási ünneplőtömeg fogadta, amely hatalmas ovációban részesítette. Az ünnepség alkalmával előbb Tatarescu miniszterelnök mondott beszédet, majd a helyi hatóságok képviselői után Károly király a következőket mondotta:

— Mély és felemelő megindultság veszt erőt rajtam és mindannyiunknak, akik ezen az ünnepen, nemzeti születésünknek színhelyén, itt, a Hátszeg szép völgyében gyűltünk mi össze, hogy kijelentsük még egyszer, még

erősebben: nem vagyunk hódítói ennek a földnek, hanem méltó utódai vagyunk azoknak, akik öröktől fogva itt éltek. Ez a munka annál magasabb, mert összeköti a múltat a jövővel. Őseink várának újjáépítése azok által, akik a holnap generációja lesznek, egyike a legmagasabb egyesüléseknek, amely örökké ébren tartja ezt a lángot és erőssé teszi ezt a nemzetet.

Majd a továbbiakban meleg szavakkal méltatta a kulturmunkában tevékeny szerepet játszó egyetemi ifjúság érdemeit, hangoztatva, hogy a román diákság szerepe az építés szerepe a nemzeti megerősítés munkájában.

Capitol-Mozgó

Ma premier!

ANIAKCHAK

Mindenkit érdeklő, rendkívül szenzációs filmriport a pokol tornácáról! Műsor előtt: **Broadway** és a legújabb **Fox világhíradó.**